

Άσκηση 11 Δείξτε ότι για τη διάσπαση $A \rightarrow 1 + 2$, και για το σύστημα ηρεμίας του σωματιδίου A , παίρνουμε

$$\Gamma = \frac{p_f}{32\pi^2 m_A^2} \int |\mathcal{M}|^2 d\Omega$$

(II)

Λύση

$$\begin{aligned} \Gamma &= \int \frac{1}{2E_A} |\mathcal{M}|^2 \frac{d^3 p_1}{(2\pi)^3 2E_1} \frac{d^3 p_2}{(2\pi)^3 2E_2} (2\pi)^4 \delta^{(4)}(p_1 + p_2 - p_A) = \\ &= \int \frac{|\mathcal{M}|^2}{32\pi^2 m_A} \frac{1}{E_1 E_2} d^3 p_1 d^3 p_2 \delta^{(4)}(p_1 + p_2 - p_A) = \\ &= \int \frac{|\mathcal{M}|^2}{32\pi^2 m_A} \frac{1}{E_1 E_2} d^3 p_1 \delta(E_1 + E_2 - m_A) = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \int \frac{|\mathcal{M}|^2}{32\pi^2 m_A} \frac{d\Omega}{E_1 E_2} p_1^2 dp_1 \delta \left(\sqrt{m_1^2 + p_1^2} + \sqrt{m_2^2 + p_2^2} - m_A \right) \\
&= \int \frac{|\mathcal{M}|^2}{32\pi^2 m_A} \frac{d\Omega}{E_1 E_2} \int p_1^2 dp_1 \delta \left(\sqrt{m_1^2 + p_1^2} + \sqrt{m_2^2 + p_1^2} - m_A \right)
\end{aligned}$$

Αλλά ($m_A = E_1 + E_2$, $p_1 = p_2 = p_f$)

$$\int p_1^2 dp_1 \delta \left(\sqrt{m_1^2 + p_1^2} + \sqrt{m_2^2 + p_1^2} - m_A \right) = \frac{p_f^2}{p_f \frac{m_A}{E_1 E_2}}$$

Οπότε

$$\begin{aligned}
\Gamma &= \int \frac{|\mathcal{M}|^2}{32\pi^2 m_A} \frac{d\Omega}{E_1 E_2} \frac{p_f}{m_A} E_1 E_2 = \\
&= \frac{p_f}{32\pi^2 m_A^2} \int |\mathcal{M}|^2 d\Omega
\end{aligned}$$

Άσκηση 14 Δείξτε ότι για την σκέδαση $e^- \mu^- \rightarrow e^- \mu^-$, η φυσική περιοχή των μεταβλητών είναι $t = 0$ και $su = (M^2 - m^2)$ όπου M και m είναι οι μάζες του μιονίου και του ηλεκτρονίου. Σχεδιάστε το διάγραμμα Mandelstam. (Π)

Λύση

Στο Κ.Μ. έχουμε

$$s = (p_A + p_B)^2 = m^2 + M^2 + 2(E_A E_B + p^2) \geq (m + M)^2$$

$$t = (p_A - p_C)^2 = 2m^2 - 2p_C p_A = 2m^2 - 2(E_A^2 - p^2 \cos \theta) = \\ = 2p^2(\cos \theta - 1), \quad \text{άρα} \quad -4p^2 \leq t \leq 0$$

Πρέπει να εκφράσουμε το p ως συνάρτηση του s ή/και u για να βρούμε την καμπύλη όπου το t είναι ελάχιστο. Από την έκφραση

για το s έχουμε

$$-2E_A E_B = 2p^2 - s + M^2 + m^2$$

$$4(m^2 + p^2)(M^2 + p^2) = (2p^2 - s + M^2 + m^2)^2$$

$$4m^2 M^2 = (M^2 + m^2 - s)^2 - 4p^2 s$$

$$4p^2 = \frac{(M^2 + m^2 - s)^2 - 4m^2 M^2}{s}$$

Επομένως

$$t_{min} = -\frac{1}{s} [(M^2 + m^2 - s)^2 - 4m^2 M^2]$$

που είναι μια παραβολή. Να βρούμε τις ασύπτωτες ευθείες

$$\text{για } s \rightarrow 0^+ \text{ τότε } t_{min} \rightarrow -\infty$$

Για $s \rightarrow \infty$ τότε $t_{min} \rightarrow -\infty$ με ασύπτωτη που την βρίσκουμε

γράφοντας το t_{min}

$$t_{min} = - \left(\frac{s^2}{s} - \frac{2s(M^2 + m^2)}{s} + \frac{1}{s}(\dots) \right)$$

οπότε η ασύμπτωτη είναι η $t = -s + 2(M^2 + m^2)$ ή άλλως
 $0 = -t - s + 2(M^2 + m^2)$ ή $u = 0$. Τα σημεία A και B
αντιστοιχούν στον μηδενισμό της t_{min}

$$(M^2 + m^2 - s)^2 = 4m^2 M^2$$

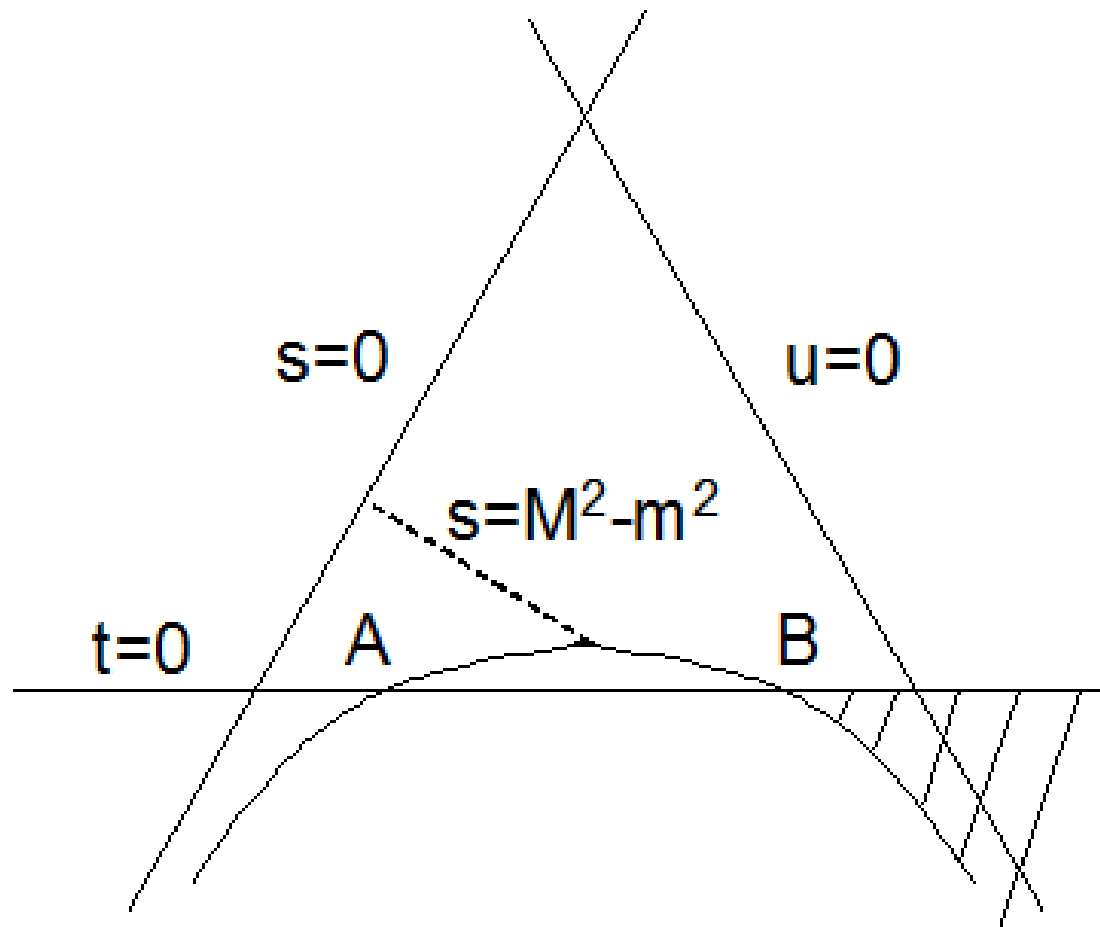
$$s^2 + (M^2 + m^2)^2 - 2s(M^2 + m^2) = 4M^2 m^2$$

$$[s - (M + m)^2] [s - (M - m)^2] = 0$$

Επίσης μπορούμε να βρούμε το μέγιστο της καμπύλης t_{min} .

Μηδενίζοντας την παράγωγο ως προς s βρίσκουμε ότι το μέγιστο αντιστοιχεί στην τιμή $s = (M^2 - m^2)$ που δεν ανήκει στην φυσική

περιοχή του s (στην αρχή της άσκησης είχαμε βρει $s \geq (m + M)^2$). Γι' αυτήν την τελευταία τιμή του s , το $t = 0$. Είναι το σημείο B.

Από την εξίσωση του t_{min} , εύκολα παίρνουμε ότι

$$st = 4M^2m^2 - (M^2 + m^2 - s)^2 \rightarrow$$

$$s(2M^2 + 2m^2 - s - u) = 4M^2m^2 - M^4 - m^4 - s^2$$

$$- 2M^2m^2 + 2M^2s + 2m^2s \rightarrow$$

$$- su = 2M^2m^2 - M^4 - m^4 = -(M^2 - m^2)^2$$